

REZULTATE

SECTORUL FINANCIAR

Banca Mondială este implicată activ în susținerea eforturilor autorităților de aprofundare a nivelului de intermediere financiară în Moldova, prin asistență tehnică și împrumuturi investiționale/de politici, făcând în același timp sectorul mai rezistent față de eventuale șocuri. În ultimii patru ani Banca Mondială a continuat un dialog puternic cu Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). Banca Mondială a oferit sprijin acestor autorități la elaborarea modificărilor la legea privind piața de capital cu scopul sporirii siguranței și eficienței funcției de înregistrare a valorilor mobiliare corporative. Aceste modificări sunt în așteptarea aprobării Parlamentului. De asemenea, Banca Mondială a inițiat lucrul cu autoritățile din sectorul financiar pentru a oferi asistență tehnică la revizuirea și fortificarea legislației menite să consolideze competențele de asigurare a executării legislației de către agențiile de reglementare în sectorul financiar. Pentru a complementa aceste eforturi, Banca Mondială dezvoltă în prezent un exercițiu de simulare și pregătire în situații neprevăzute și de criză, spre a fi oferit de Centrul pentru Servicii Consultative în Sectorul Financiar de la Viena (FinSAC). Acest exercițiu va fi urmat de asistență tehnică pentru reforma cadrului de rezoluție bancară.

Suplimentar, Banca Mondială a colaborat cu BNM pentru a elabora cadrul juridic și normativ și planul de acțiuni pentru serviciile de plăți electronice și remitențe, și Banca Mondială a lucrat cu CNPF în vederea consolidării cadrului juridic și normativ pentru sectorul financiar nebanca. În prezent, Banca Mondială lucrează cu BNM pentru a îmbunătăți cadrul ce permite utilizarea bunurilor mobile în calitate de garanție. În final, echipa Băncii Mondiale finalizează pregătirea proiectului Ameliorarea competitivității II, care va include o componentă de acces la finanțare în sumă de 30 milioane dolari SUA, sub forma unei linii de credit pentru întreprinderile exportatoare. Fondurile se așteaptă a fi disponibile pentru exportatorii din Moldova în al treilea trimestru al anului 2014. Se preconizează că aceste și alte inițiative vor spori stabilitatea financiară în Moldova, vor reduce costul creditării, vor spori proporția remitențelor canalizate prin sectorul financiar formal în calitate de depozite bancare și vor spori accesul la finanțare.

REFORMELE ÎN SECTORUL AFACERILOR

Banca Mondială a lucrat în strânsă colaborare cu Guvernul Republicii Moldova pentru a ajuta la îmbunătățirea climatului investițional. Pentru a facilita funcționarea afacerilor, ca parte a proiectului Ameliorarea competitivității (PAC), Guvernul a introdus în 2008 metodologia de analiză a impactului de reglementare ca fiind obligatorie la elaborarea tuturor legilor și actelor normative noi, care afectează funcționarea afacerilor. Suplimentar, proprietarii afacerilor își pot exprima acum viziunile prin intermediul unui comitet creat pentru legislația nouă. În 2013, PAC a finanțat elaborarea Strategiei de reformă a cadrului de reglementare și a planului de acțiuni, și raportul Băncii Mondiale (Activitate economică și sectorială [AES]) privind "Prioritățile de politici pentru dezvoltarea sectorului privat" a informat în mare măsură Parcursul pentru anii 2013–14 elaborat de Guvern. Finanțarea adițională în cadrul PAC a oferit 22,5 milioane dolari SUA în împrumuturi pentru întreprinderile exportatoare, iar Guvernul a creat un fond de refinanțare din plățile obținute din linia de credit originală, din care alte 7

milioane dolari SUA au fost oferite sub formă de împrumuturi. O schemă de finanțare a granturilor a ajutat afacerile din Moldova să obțină certificate de calitate internaționale (precum Organizația Internațională de Standardizare [ISO], Analiza Riscurilor la Punctele Critice de Control [HACCP]) și să obțină servicii relevante de dezvoltare a afacerilor.

PAC s-a încheiat în iunie 2013 și pregătirea PAC II este în derulare și proiectul se preconizează a fi prezentat Consiliului director la finele lunii iunie sau începutul lunii iulie 2014. Obiectivele acestui proiect vor fi sporirea competitivității întreprinderilor din Moldova, în special a întreprinderilor mici și mijlocii, prin sporirea legăturilor lor cu piețele, ameliorarea abilității lor de accesare a finanțării pe termen mediu-lung și îmbunătățirea mediului favorabil afacerilor. PAC II va consolida succesele PAC I, dar se va axa mai mult pe aspectele instituționale, precum guvernanta reformei cadrului de reglementare și consolidarea instituțională a agenției de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) (ODIMM) și a agenției de promovare a exporturilor (MIEPO). PAC II va oferi, de asemenea, sprijin la implementarea reformelor principale de reglementare, un mecanism de finanțare a granturilor pentru a sprijini competitivitatea exporturilor IMM și o linie de credit.

Suplimentar, proiectul Investiții și servicii rurale a inclus crearea a 194 afaceri noi în localități rurale și acordarea a 149 împrumuturi beneficiarilor rurali în perioada 2006-07.

EDUCAȚIE

Proiectul Educația de calitate în zonele rurale ale Moldovei (ECZRM) finanțat de Banca Mondială a adus o contribuție considerabilă prin relansarea reformelor în educație și a contribuit la revizuirea curriculum-ului liceal și elaborarea ghidurilor asociate, oferind materiale didactice/educative, echipând 1.190 de școli prin intermediul granturilor de echitate și 304 de școli prin intermediul granturilor de calitate, ajutând elevii din școlile rurale sărace și sprijinind participarea în evaluări internaționale. Mai mult ca atât, proiectul a sprijinit inițierea finanțării per elev în sector: inițial, în două raioane pilot și, din ianuarie 2013, pe plan național, promovând astfel eficiența utilizării, planificării și monitorizării resurselor în educație.

În același timp, Moldova a consolidat experiența obținută în cadrul implementării granturilor Educație pentru Toți – Inițiativa de Acțiune Rapidă (EPT IAR) în perioada 2006-2010 în domeniul învățământului preșcolar și a obținut un alt grant de la Parteneriatul Global pentru Educație (PGE) (în vigoare din martie 2012). Realizările în cadrul granturilor EPT IAR precedente cuprind 9.000 copii care beneficiază de servicii preșcolare în instituții renovate, 37 la sută din instituțiile preșcolare dotate cu manuale și alte materiale didactice, și 34 la sută din cadrele didactice preșcolare incluse în cadrul programelor de dezvoltare profesională.

Noul grant PGE este administrat de Banca Mondială și își propune să continue sprijinul pentru extinderea acoperirii învățământului preșcolar, vizând probleme de echitate și sporind calitatea serviciilor preșcolare. Până în prezent, lucrări de reabilitare au fost finalizate în 25 localități și peste 1.100 de copii au beneficiat de pe urma intervențiilor grantului. Lucrările de reabilitare au utilizat resursele din grant și vor continua în câteva localități suplimentare, astfel sporind numărul beneficiarilor și depășind ținta inițială de 1.200 copii. În același timp, eforturi importante sunt în derulare cu sprijinul

grantului PGE în vederea susținerii promovării legislației și politicilor naționale, a unui program de dezvoltare profesională/mentorat la nivel de sistem pentru cadrele din ciclul preșcolar, asociat acordării de materiale didactice și de învățare moderne, și a unui instrument de evaluare a gradului de pregătire școlară.

Toate cadrele din ciclul preșcolar (incluzând 950 instituții) au beneficiat de materiale didactice esențiale; 130 centre de mentorat au fost înzestrate; 260 mentori și 40 inspectori au fost instruiți în module selectate pentru a oferi mentorat altor 8.400 cadre didactice. Exercițiul pilot de evaluare a gradului de pregătire a fost lansat și implementat în regim pilot în 15 grădinițe. Aceste inițiative inovatoare plasează Moldova în topul țărilor PGE, care avansează agenda de dezvoltare timpurie a copiilor nu doar prin sporirea accesului la servicii preșcolare dar și prin promovarea programelor educaționale moderne de calitate.

MOLDOVA: GRANTUL PARTENERIATUL GLOBAL PENTRU EDUCAȚIE (PGE)

Rezultatele obținute în cadrul operațiunii precedente:

Fondul fiduciar catalitic EFA FTI a sprijinit cu succes componentele de dezvoltare timpurie a copiilor din Strategia consolidată și Planul de acțiuni pentru sectorul educațional, aprobat de parteneri în 2005. EFA FTI a sprijinit de asemenea realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, incluse în Strategia Națională de Dezvoltare (2008-11). În corespundere cu angajamentele asumate pentru Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, Moldova a înregistrat progrese substanțiale la capitolul rata înscrierilor în învățământul preșcolar, de la 75,5 la sută în 2006 până la 76 la sută în 2008 și 76,8 la sută în 2010.

Realizările principale includ:

1. Renovarea și dotarea a 65 instituții preșcolare (6,4 la sută din totalul național).
2. Acordarea diverselor materiale didactice unui număr de circa 600 instituții preșcolare (42 la sută din totalul național, inclusiv două centre pentru copiii cu necesități speciale).
3. Elaborarea și aplicarea la scară națională a noilor documente de politici: curriculum-ul axat pe copil, standardele pentru dezvoltarea învățării timpurii, standardele profesionale pentru cadrele didactice, curriculum-ul pentru formarea inițială și la locul de muncă a cadrelor didactice, ghidurile aplicative.
4. Instruirea a circa 6.000 de manageri și cadre didactice (57 la sută din totalul național).
5. Mobilizarea comunităților și promovarea parteneriatelor la nivel local.

În baza activităților de politici realizate de Banca Mondială, guvernul a elaborat și a inițiat un set de inițiative ambițioase reflectate în Planul de acțiuni pentru implementarea reformelor structurale în educație, cu trei obiective: (i) accesul egal pentru toți copiii la învățământ de calitate; (ii) flexibilitatea sporită în relațiile de muncă în educație; și (iii) utilizarea eficientă a alocațiilor financiare. Pentru a sprijini prioritățile Guvernului, ECZRM a fost urmat din anul 2013 printr-un Program de reformă a educației în Moldova (în vigoare din iulie 2013). Proiectul sprijină îmbunătățirea calității învățământului general pe fundalul reformelor de eficiență în educație, care sunt implementate în țară.

MOLDOVA PROIECTUL REFORMA EDUCAȚIEI

Indicatori de rezultate:

1. 70 la sută din școlile de circumscripție întrunesc standardele de asigurare a calității în școli până în anul cinci al proiectului;
2. Scorurile medii pentru școlile de circumscripție la română și matematică în clasa 4 au crescut;
3. Scorurile medii pentru școlile de circumscripție la română și matematică în clasa 9 au crescut;
4. Raportul elev/cadru didactic pentru clasele 1-12 a crescut de la 10,5:1 la 11,5:1;

Indicatori intermediari de rezultate:

1. Programul actualizat de instruire a directorilor și cadrelor didactice în școli este aprobat oficial și implementarea este inițiată;
2. 30 la sută din directorii de școli și 10 la sută din cadre didactice sunt instruiți în baza programului actualizat de instruire a directorilor și cadrelor didactice în școli;
3. Programul nou de remunerare a directorilor și cadrelor didactice este aprobat de Guvern;
4. Moldova este înscrisă la PISA 2015 și rezultatele participării Moldovei la evaluarea elevilor sunt analizate și diseminate public;
5. Administrarea testării naționale revizuite a tuturor elevilor de clasa 4 este finalizată;
6. Administrarea testării naționale revizuite a tuturor elevilor de clasa 9 este finalizată;
7. Existența sistemului de monitorizare și redresare a abandonului (după gen) în învățământul general (utilizând SIME);
8. Cardurile de raportare școlară sunt produse și diseminate școlilor;
9. 89 la sută din școlile primare și gimnaziale au bugetele aprobate conform noii formule de finanțare per elev;
10. 980 clase sunt reorganizate în școli primare și secundare;
11. SIME consolidat este creat.

Suplimentar, cu finanțare din partea Guvernului Japoniei și administrare de către Banca Mondială, Moldova beneficiază de un grant în valoare de 2,86 milioane dolari SUA “Integrarea copiilor cu dizabilități în învățământul de masă” pentru a sprijini oportunități de studii egale pentru copiii cu dizabilități. Fondurile vor fi utilizate pentru a ajuta autoritățile raionale la elaborarea și implementarea Programului Național de Dezvoltare a Învățământului Incluziv, evaluarea numărului de copii cu dizabilități, abordarea necesităților de infrastructură a școlilor și instruirea adecvată a cadrelor didactice. Grantul va sprijini circa 20 sub-proiecte de demonstrare, menite să reabiliteze și să modernizeze instituții școlare pentru a satisface necesitățile copiilor cu dizabilități, suplimentar oferirii instruirii relevante pentru părinți, cadre didactice și comunități. În final, sprijinul va fi canalizat spre diseminarea bunelor practici și experiențelor pentru a încuraja replicarea pe plan național a practicilor de succes în vederea integrării copiilor cu dizabilități în învățământul de masă.

PROTECȚIE SOCIALĂ

Moldova este pe cale de a realiza un mix mai cost-eficient de cheltuieli pentru programele sale de asistență socială, și sprijinul acordat de Banca Mondială este esențial pentru susținerea acestor eforturi. Guvernul continuă reformele de politici și investește în îmbunătățirea administrării prestațiilor și a sistemelor informaționale de management. Reformele vizează integrarea totală a rețelei de protecție socială în jurul platformei oferite de programul extins Ajutor Social direcționat. Banca Mondială sprijină aceste eforturi prin proiectul Consolidarea eficacității rețelei de protecție socială. Prin urmărirea unei abordări de finanțare bazată pe rezultate (FBR), creditul AID în sumă de 37 milioane dolari SUA cofinanțează costurile de tranziție interimare în extinderea programului Ajutor Social, în timp ce alte beneficii sunt în curs de consolidare. Proiectul investește de asemenea în îmbunătățirea eficienței administrative a rețelei de protecție socială, precum și consolidarea rolurilor instituționale și a capacităților, a procedurilor și sistemelor de operare, precum și a activităților de comunicare pentru a reduce rezistența și a genera sprijin pentru reforme. O altă operațiune în curs de desfășurare finanțată

de Banca Mondială, Servicii de sănătate și asistență socială, sprijină crearea unui sistem modern de gestionare a informațiilor pentru a îmbunătăți administrarea prestațiilor de asistență socială. Cele două proiecte se completează reciproc și coordonează strâns activitățile pentru a obține rezultate tangibile.

Sistemul public de pensii din Moldova se confruntă cu mai multe provocări. Acesta are performanțe slabe privind caracterul adecvat al beneficiilor de pensii și conformitatea, și slăbește motivația de a participa și contribui la sistem. Problemele structurale trebuie să fie abordate pentru a crea un sistem de pensii durabil sub aspect fiscal și social. Banca Mondială susține un dialog privind reforma sistemului de pensii prin asistență tehnică programatică pentru dezvoltare umană, care este concepută pentru a realiza o analiză cuprinzătoare a problemelor principale și a oferi recomandări în materie de politici. În 2013, echipa Băncii Mondiale a elaborat și oferit partenerilor din Moldova modelul PROST, care este utilizat în peste 100 de țări pentru a simula reformele în domeniul pensiilor și a informa opțiunile de politici. Ținând cont de cunoștințele sale despre țară și expertiza tehnică, consultanța tehnică a Băncii Mondiale se dovedește esențială pentru dezvoltarea reformei sistemului de pensii în Moldova.

MOLDOVA PROIECTUL CONSOLIDAREA EFICACITĂȚII REȚELEI DE PROTECȚIE SOCIALĂ

Rezultatele obținute:

1. Ca rezultat al expansiunii puternice a prestațiilor Ajutor Social, numărul lunar de familii beneficiare a atins cota de 50 mii până în 2012. Per ansamblu, acoperirea programului a crescut la 18,8 la sută din chintila inferioară a populației, de la 14,9 la sută în 2011.
2. Prestațiile au demonstrat precizie bună de direcționare: în perioada 2011-12 proporția transferurilor către cele mai sărace 20 la sută din populație a crescut de la 77,6 la 84,1 la sută. Aceasta a îmbunătățit distribuția cheltuielilor totale de asistență socială, precizia direcționării sporind de la 42,5 la 44,1 la sută din fonduri ajungând la cea mai săracă chintilă în perioada 2011-12.
3. O parte din prestațiile categoriale au fost abandonate pentru a asigura spațiu fiscal de expansiune a transferurilor direcționate și menținere a durabilității rețelei generale de protecție socială.
4. Până în prezent, proiectul a realizat șapte din 17 ILD. Totuși, realizarea următorilor ILD este supusă riscurilor din cauza declinului continuu în acoperirea prestațiilor Ajutor Social și progresele lente în cadrul altor indicatori. Numărul lunar de beneficiari ai transferurilor Ajutor Social a fost în scădere de la mijlocul anului 2012, urmat de o scădere similară a numărului beneficiarului de alocații pentru încălzire. În iunie 2013, numărul lunar de beneficiari ai programului Ajutor Social s-a redus sub 30 mii de la 50 mii la începutul anului 2012. Guvernul și Banca Mondială au agreeat un set de ajustări de politici pentru a preveni alte reduceri în acoperirea programului și a spori rata sa de încadrare. Aceste măsuri sunt susținute, de asemenea, prin intermediul unei serii OPD în derulare.

SĂNĂTATE

Banca Mondială susține modernizarea sectorului sănătății prin intermediul implementării proiectului Servicii de sănătate și asistență socială (2007-13), care promovează consolidarea capacității de elaborare, implementare, finanțare și gestiune a politicilor și modernizarea serviciilor de sănătate. O sumă suplimentară de 10,2 milioane dolari SUA a fost aprobată în cadrul acestui proiect în decembrie 2011 pentru consolidarea calității și disponibilității în întreaga țară a asistenței medicale primare. În 2013, Banca Mondială a inițiat pregătirea unui nou program pentru rezultate în vederea susținerii implementării modernizării sectorului sănătății în perioada 2014-17. Noua operațiune va susține reducerea riscurilor BNT și sporirea eficienței asistenței medicale.

MOLDOVA PROIECTUL SERVICII DE SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Rezultatele obținute:

1. Reabilitarea și construirea a 67 CAMP, 8 în construcție și 4 la etapa de licitație, adițional față de modernizarea curriculum-ului pentru medici și asistentele medicale din CAMP, și utilizarea acestora în școlile medicale. Toți managerii CAMP au fost instruiți în management organizațional (management financiar, procurări, etc.);
2. Sprijin pentru evoluțiile susținute de politici cheie, cum ar fi reforma sistemelor de plăți pentru spitale, bazată pe complexitatea și numărul cazurilor tratate, elaborarea Master Planului Spitalului, elaborarea strategiei de resurse umane pentru sectorul sănătății, identificarea și implementarea unui PPP cu Corporația Financiară Internațională (CFI), și sprijin la crearea unui cadru național de conturi în sănătate (CNS), care ar îmbunătăți capacitatea Guvernului de planificare, executare și monitorizare a deciziilor de alocare a resurselor în sectorul sănătății. Banca Mondială a sprijinit, de asemenea, elaborarea bazei de date BOOST în sectorul sănătății, contribuind la elaborarea politicilor bazate pe dovezi;
3. Construcția blocului chirurgical al Spitalului Clinic Republican este în proces de finalizare.
4. Sprijin pentru reforma sectorului spitalicesc prin asistență tehnică pentru regionalizarea în regim pilot a spitalelor la nordul Moldovei, descentralizarea chimioterapiei la Bălți și Cahul, precum și reprofilarea paturilor de îngrijire acută în reabilitare pe termen lung și îngrijire paliativă sau geriatrică.
5. Consolidarea în curs de desfășurare a unei baze de date pentru transferurile de asistență socială direcționată. Un nou sistem de asistență socială direcționată a fost aprobat în septembrie 2008, atingând un număr de aproximativ 30.000 gospodării casnice în septembrie 2013. Suplimentar, Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală a fost revizuită pentru oferirea asigurărilor de sănătate celor aflați în cadrul noului program de asistență socială direcționat spre cei săraci.
6. Atenuarea impactului șocurilor prețurilor la produsele alimentare prin intermediul: (i) furnizării suplimentelor nutriționale pentru femeile gravide supuse unui risc, mamele în proces de alăptare și copii sugari/copii mici; și (ii) furnizării transferurilor temporare de numerar instituțiilor sociale pentru acordarea produselor alimentare pentru copiii, persoanele în etate și alte grupuri vulnerabile.

AGRICULTURA

Sprijinul acordat în prezent de Banca Mondială în acest sector include cinci operațiuni. Proiectul Competitivitatea în agricultură (2012-17, finanțare totală de 25,4 milioane dolari SUA) își propune să vizeze agenda de competitivitate a țării prin promovarea accesului producătorilor agricoli la piețe și susținerea integrării lor în lanțuri de aprovizionare complexe. În acest scop, activitățile proiectului vor susține: (i) consolidarea capacității țării de a gestiona agenda tot mai sofisticată de siguranță alimentară; (ii) sporirea numărului de organizații de producători agricoli și îmbunătățirea infrastructurii post-recoltă; (iii) promovarea adoptării practicilor de management durabil al terenurilor de către producătorii agricoli; și (iv) asigurarea unui răspuns consolidat din partea autorităților la provocările prezentate de degradarea solului.

Proiectul Sprijin de urgență în agricultură (2013–14, finanțare de 7,7 milioane dolari SUA) își propune să atenueze efectele negative ale secetei din 2012, ajutând la restabilirea producției de porumb și grâu și prevenirea reducerii șeptelului în cele mai afectate raioane din țară. Fermierii au beneficiat de stimulente în numerar (compensații) pentru semănarea grâului și porumbului în sezonul agricol 2012–13.

MOLDOVA PROIECTUL SPRIJIN DE URGENȚĂ ÎN AGRICULTURĂ

Rezultatele obținute:

1. După semnarea întârziată din cauza instabilității politice, proiectul a intrat repede în vigoare. Proiectul a început debursarea fondurilor și transferul compensațiilor fermierilor eligibili pe 25 octombrie 2013. Timp de două săptămâni, toți fermierii cu conturi bancare au primit compensațiile și peste 70 la sută din fermierii fără conturi bancare au primit compensațiile la oficiile poștale. Astfel, proiectul a realizat obiectivul său principal de redresare a efectelor negative ale secetei din 2012.
2. Proiectul a contribuit, de asemenea, la sporirea transparenței în administrația publică. Aceasta a fost o primă experiență, când un mecanism de reclamații a fost implementat de Guvern. Proiectul a elaborat un model de implementare a unei operațiuni de urgență. Importanța activităților complementare mici a fost evidentă: campania de informare, compensațiile în corespundere cu prejudiciile estimate și mecanismul de reclamații.

Proiectul Managementul dezastrelor și riscurilor climatice (2010-14, finanțare totală de 10 milioane dolari SUA) își propune să sprijine capacitatea Serviciului Hidrometeorologic de Stat de a prognoza condiții climatice adverse și a îmbunătăți capacitatea Moldovei de a se pregăti și reacționa la dezastrele naturale. Proiectul are drept scop consolidarea capacității tehnice instituționale, umane și tehnice pentru: (i) monitorizarea îmbunătățită a condițiilor climatice și sisteme de avertizare timpurie pentru pericole induse de condiții climatice adverse, care pot produce prognoze și servicii hidrometeorologice oportune și adecvate; (ii) timpi de management și răspuns mai bun la dezastrele naturale și cele produse de factorul uman; și (iii) asistență fermierilor pentru sensibilizare și adaptare la calamități naturale și schimbarea climei.

MOLDOVA PROIECTUL MANAGEMENTUL DEZASTRELOR ȘI RISCURILOR CLIMATICE

Rezultatele obținute:

1. Procesul de procurare a unui sistem de radar Doppler cu polarizare duală pentru îmbunătățirea preciziei prognozelor meteorologice severe a fost finalizat. Sistemul de radar a fost produs și instalat și este funcțional.
2. Două studii de fezabilitate și design au fost finalizate în iulie 2012 pentru a ajuta la crearea Centrului modern de Comandă de Urgență (CCU). Între timp, angajații Departamentului Situații Excepționale sunt formați vizavi de conceptele tehnice ale comunicațiilor moderne și echipamentul TI.
3. Designul tehnic al Platformei de comunicare mobilă în timp util pentru livrarea informației producătorilor agricoli prin intermediul tehnologiilor moderne a fost finalizat și beta testarea sistemului a fost realizată.
4. Selectarea beneficiarilor de granturi pentru aplicarea practică a tehnologiilor agricole menite să sporească rezistența la riscurile climatice a fost finalizată. Astfel, 40 de beneficiari ai granturilor investiționale beneficiază deja în teren. Un număr suplimentar de 40 de beneficiari sunt pe lista de așteptare pentru granturi investiționale.

Proiectul Conservarea solului în Moldova (în curs de desfășurare 2006-15, finanțare de 5,44 milioane dolari SUA) are drept obiectiv restabilirea terenurilor agricole degradate pentru utilizarea productivă de către comunitățile rurale și consolidarea capacității de gestiune a acestor terenuri la nivel de comunitate. Activitățile proiectului aferente împăduririi oferă, de asemenea, sprijin pentru obiectivele globale de sechestrare a carbonului și reducere a concentrațiilor atmosferice de gaze cu efect de seră (reducerea emisiilor estimată de 1,9 milioane tone de CO₂ până în 2015).

MOLDOVA PROIECTUL DE CONSERVARE A SOLULUI

Rezultatele obținute:

1. Împădurire a 20.300 hectare. Ca rezultat, gazda Proiectului, Moldsilva – Agenția de stat pentru silvicultură, beneficiază de plăți periodice de carbon pentru un total estimat de 1,9 milioane tone de CO₂ până în anul 2017.
2. Metodologia aplicată în cele două proiecte a fost înregistrată cu succes la UNFCCC (AR-AM0002) și acum poate fi aplicată față de alte proiecte de împădurire/reîmpădurire din lume.
3. Proiectele au susținut implementarea unei scheme naționale competitive de granturi pentru comunitățile participante, care a oferit granturi unui număr de peste 50 de localități pentru activități menite să îmbunătățească capacitatea de gestiune a circa 6000 hectare de terenuri comunitare (preponderent pășuni).

Obiectivul proiectului **Dezvoltarea sectorului forestier comunitar în Moldova** (în curs de desfășurare 2009-14, finanțare de 13,6 milioane dolari SUA) constă în restabilirea terenurilor degradate prin împădurire pentru sporirea utilizării economice și de mediu întru beneficiul comunităților rurale. Proiectul oferă, de asemenea, asistență tehnică pentru comunitățile participante în vederea îmbunătățirii gestiunii pădurilor și pășunilor.

MOLDOVA PROIECTUL DEZVOLTAREA SECTORULUI FORESTIER COMUNITAR

Rezultatele obținute:

1. Împădurirea a peste 10.000 de hectare de teren degradat (cu 2.000 mai mult decât a fost planificat inițial), rezultând în captarea estimativă de 600.000 tone de CO₂ pe parcursul perioadei de implementare de cinci ani a proiectului.
2. O schemă națională competitivă de granturi pentru comunitățile participante în vederea acordării finanțării sub formă de granturi pentru consolidarea capacității localizate și îmbunătățirea managementului forestier și al pășunilor.

MOLDOVA PROIECTUL COMPETITIVITATEA ÎN AGRICULTURĂ

Rezultatele scontate:

1. La această etapă incipientă de implementare, proiectul se poate deja lăuda cu mai multe rezultate substanțiale, preponderent aferente agendei de securitate alimentară, unde noua Agenție pentru Siguranță Alimentară beneficiază de sprijin zilnic din partea consultanților finanțați în cadrul proiectului privind aspecte organizaționale și funcționale, și progrese substanțiale au fost obținute în pregătirea design-urilor tehnice pentru primul punct de inspecție a siguranței alimentare la frontieră.

SECTORUL ENERGETIC

Sprijinul în acest sector include: proiectul de asistență tehnică pentru Reforma și îmbunătățirea eficienței în sectorul energetic, finanțată de Guvernul Suediei (grant în valoare de 1,8 milioane euro), care susține Republica Moldova în identificarea măsurilor și investițiilor necesare, care pot fi adoptate pentru a soluționa următoarele probleme: (i) securitatea și fiabilitatea furnizării energiei electrice și (ii) eficiența producerii și consumului de energie electrică. Banca Mondială este în proces de pregătire pentru AF15 a proiectului Îmbunătățirea eficienței încălzirii municipale în vederea susținerii reformelor în sector. Proiectul va finanța: (i) investiții prioritare în sistemul de încălzire municipală pentru a

îmbunătăți eficiența, calitatea și accesibilitatea aprovizionării cu energie termică (finanțare BIRD în sumă de 40 milioane dolari SUA) și (ii) restructurarea datoriei și finanțarea rambursării datoriei (BIRD – garanție parțială pentru credit: 80 milioane dolari SUA, alocația BIRD: 20 milioane dolari SUA). Banca Mondială realizează, de asemenea, o notă sectorială Opțiunile pe piața energiei electrice pentru a oferi Guvernului recomandări privind opțiunile existente pe piața energiei electrice, investițiile necesare pentru sporirea securității în furnizarea energiei electrice și opțiunile de integrare eficientă a sectorului electroenergetic pe piața comunității energetice.

MOLDOVA PROIECTUL ENERGETIC II

Rezultate obținute:

Proiectul a contribuit la performanțele globale ale companiei de transmisie a energiei electrice (Moldelectrica) în ultimii cinci ani. Pierderile tehnice și non-tehnice au fost reduse, precum și frecvența deconectărilor liniilor și sub-stațiilor Moldelectrica de transmisie. Reabilitarea sistemului de transmisie a contribuit la o aprovizionare mai fiabilă cu electricitate. Componenta de termoficare a îmbunătățit facilitățile educaționale și medicale acordând acces la agent termic și apă caldă de-a lungul întregului an pentru multe școli și spitale.

În special:

1. Frecvența de deconectare a liniilor și sub-stațiilor de transmisie ale Moldelectrica s-a redus cu 48% (țintă inițială fiind de 35%).
2. Pierderile non-tehnice în rețeaua de transmisie au fost inexistente în 2009, în timp ce pierderile non-tehnice în rețeaua de distribuție au fost reduse cu 94,5%, ajungând la 0,6% în 2009 (ținta inițială a fost reducerea pierderilor non-tehnice în rețelele de transmisie și de distribuție cu 75%).
3. Nu a existat nici-un caz de ne-livrare a energiei în decursul anului 2009 (comparativ cu 602 MW în 1999 - ținta inițială fiind reducerea energiei ne-livrate cu 200 MW pe an.
4. Pierderile tehnice ale Moldelectrica au fost reduse cu 11,7% din 2002 (ținta inițială fiind de 5%).
5. 35 instituții și 37 clădiri rezidențiale beneficiază de agent termic și apă caldă menajeră disponibilă de-a lungul întregului an (inclusiv în timpul sezonului rece de termoficare, care este mai mult de 120 de zile/an după cum a fost inițial planificat). 8.399 studenți și 1,5 milioane de pacienți, personalul și vizitatorii beneficiază de facilități încălzite 120 de zile sau mai mult în timpul sezonului de iarnă.

MEDIUL AMBIANT

Moldova a înregistrat progrese semnificative în domeniul protecției mediului. Au fost implementate cu succes proiecte care au avut drept scop stoparea și inversarea degradării solului, în același timp contribuind la beneficii globale, cum ar fi reducerea planificată a emisiilor de CO₂ de 4,3 milioane tone în următorii zece ani. De asemenea, Moldova a înregistrat progrese în raport cu reducerea cantităților existente de pesticide învechite contaminate cu poluanții organici persistenți prin lichidarea a 1.272 tone de astfel de substanțe. Mai mult ca atât, aproape 100 la sută din stocurile țării de bifenili policlorurați (BPC) au fost înregistrate prin intermediul unei inventarieri la nivel național și 17.300 condensatoare contaminate au fost distruse. Pe viitor, Strategia de parteneriat cu țara (SAT) pentru anii fiscali (AF) 2014-17 include un pilon dedicat care susține Moldova verde, curată și rezistentă. Pilonul își propune să: (i) promoveze adaptarea și reziliența la schimbările climatice; (ii) îmbunătățească managementul resurselor naturale; și (iii) sporească eficiența și securitatea energetică.

GENERAL

MOLDOVA PROIECTUL TRANSFORMAREA ELECTRONICĂ A GUVERNĂRII

Rezultatele obținute până în prezent:

1. Centrul de Guvernare Electronică a fost creat pentru a coordona inițiativele de guvernare electronică din numele Guvernului;
2. Politica guvernării electronice a fost ratificată;
3. Consiliul Național pentru Coordonarea Transformării a fost creat;
4. Unitățile de transformare electronică au fost create în fiecare minister;
5. Portalurile Open Government și Servicii guvernamentale au fost create;
6. Guvernul Republicii Moldova a devenit membru al Parteneriatului Open Government și al Parteneriatului Global pentru Responsabilizare Socială;
7. Guvernul Republicii Moldova a implementat Planul de acțiuni Open Government 2012-13 și a aprobat un nou Plan de acțiuni Open Government 2014-15;
8. Circa 724 seturi de date guvernamentale au fost publicate de 39 organe publice pe portalul Open Government Data;
9. Mai multe servicii electronice și platforma de servicii au fost lansate: solicitări electronice ale dosarelor penale și licențierii electronice, înregistrarea electronică în sistemele de asigurare socială și medicală, procurările electronice, sistemul de management al documentelor guvernului și registrelor, semnătura mobilă, plăți mobile, e-Visa, etc.
10. Infrastructura guvernului "M-Cloud" a fost lansată;
11. Sistemele informaționale ale 11 agenții guvernamentale au fost migrate pe "M-Cloud";
12. Peste 740 funcționari publici au beneficiat de formare în domeniul guvernării electronice în cadrul proiectului.

CFI

MOLDOVA PROIECTUL REFORMA CLIMATULUI INVESTIȚIONAL CFI

Rezultatele principale realizate și scontate:

1. CFI a ajutat clientul să raționalizeze aproximativ 16 acte juridice aferente inspecțiilor conform legii cu privire la inspecții # 131 din 8 iunie 2012 (intrată în vigoare la 1 martie 2013). Ca rezultat al acestei activități, elementele cheie ale legii, precum raționalizarea cadrului juridic și instituțional și eliminarea ambiguității în interpretare, sunt deja aplicate de inspectoratele majore, de exemplu, protecția consumatorului, mediu ambiant, licențe, siguranța alimentară. De asemenea, legislația secundară a fost elaborată pentru a crea abordarea Inspecțiilor Bazate pe Riscuri (IBR) – o metodologie-cadru IBR a fost prezentată Guvernului, care reflectă tipurile de riscuri, categoriile, procedurile specifice, etc. în contextul IBR. În colaborare cu Centrul de Guvernare Electronică, proiectul a elaborat regulamentul registrului electronic al inspecțiilor, care va servi drept platformă pentru toți actorii implicați.
2. CFI a oferit asistență Ministerului Economiei, cu contribuții din proiectul USAID BRITE, pentru a elabora o nouă abordare în lichidarea voluntară a companiilor. Modificările propuse, în cazul în care vor fi aprobate în această redacție, vor reduce cu circa 50 la sută timpul necesar pentru lichidarea voluntară a afacerii, care actualmente durează nu mai puțin de 12 luni.
3. Proiectul a continuat să lucreze împreună cu grupul de lucru al Ministerului Construcțiilor asupra proiectului Codului în Construcții. Elaborarea Codului este o realizare majoră în codificarea numeroaselor legi și reglementări, care contribuie la transparență și acces public la cerințele relevante. Proiectul, prin intermediul grupului de lucru, a oferit asistență Ministerului Construcțiilor la elaborarea metodologiei IBR, precum și la efectuarea unei evaluări importante a legislației noi, care raționalizează procedurile relevante prin intermediul OSS. Pentru a aborda necesitățile stringente de reducere a birocrăției în acest domeniu, proiectul a ajutat clientul la elaborarea modificărilor la 10 acte juridice

relevante pentru permisele de construcție.

4. CFI a condus eforturi comune cu Banca Mondială (beneficiind de contribuțiile UE) la elaborarea Strategiei de dezvoltare agricolă și rurală pentru perioada 2014-20.

Impactul

Proiectul raportează primele 1,7 milioane dolari SUA în CCS ca rezultat al abrogării certificării obligatorii pentru operațiunile de import/export, inclusiv produsele agricole, precum și a unor acte permissive.

EXEMPLU DE PROIECT INVESTIȚIONAL CFI ÎN MOLDOVA TRANS-OIL

Rezultatele principale scontate:

1. Furnizarea de finanțare pe termen lung pentru companie, consolidarea bilanțului și capacitatea de a-și extinde expansiunea cu fonduri pe termen lung;
2. Mobilizarea de capital: prin împrumutul propus B, CFI va încerca să atragă finanțare suplimentară de la creditor(i) internațional(i), ajutând la extinderea surselor de finanțare și a bazei de finanțare pentru companie pe termen lung;
3. Asistență la îmbunătățirea eficienței operaționale și sporirea competitivității prin împărtășirea expertizei globale a CFI în sectorul agricol;
4. Realizarea beneficiilor pentru fermierii locali, sub formă de integrare a fermierilor pe piețele interne și internaționale cu valoarea adăugată și accesul sporit la finanțare pentru fermieri;
5. Menținerea locurilor de muncă și venituri fiscale sporite;
6. Încurajarea companiilor locale și regionale să considere investiții în Moldova.

MOLDOVA MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Rezultatele principale scontate:

1. Aproximativ 30 kilometri de noi rețele de alimentare cu apă;
2. 4 kilometri de rețele de alimentare cu apă reabilitate;
3. 14 kilometri de rețele de canalizare noi;
4. Patru stații de pompare și patru stații de tratare a apelor reziduale;
5. Suplimentar, 5 kilometri de străzi principale din municipiu au fost reabilitate.